

نیپال: خانمی برای نخستین بار در مقام ریاست جمهوری

روز چهارشنبه بیدیا دیویس باندری کمونیست و مدافع نامدار حقوق زن به مقام ریاست جمهوری نیپال انتخاب شد. یک هفته پیش از آن انصاری غارتی نخستین زنی بود که در مقام سخنگوی پارلمان انتخاب گردید. سه هفته پیش حکومت جدید به رهبری نخست وزیر کمونیست خواجه پراسات هولی شروع بکار کرد. پس از توشیح قانون اساسی سیکولار، هند قیام های جدایی طلبانه را مورد پشتیبانی قرار داده و تدارکات نفتی و مواد غذایی این کشور را ممانعت میکند.

بیدیا دیویس باندری این مدافع نامدار حقوق زن و معاون "حزب کمونیست نیپال- اتحاد مارکسیست- لنینیستها" که ۵۴ سال دارد فعالانه درین راه تلاش میورزد تا در قانون اساسی جدید این مطلب جاگزين شود که منبهد در مقام ریاست جمهوری و یا معاون ریاست جمهوری یک زن برگزیده شود. کنون موصوف بتاریخ ۲۸/۱۰/۲۰۱۵ از جانب پارلمان نیپال به حیث نخستین رئیس جمهور زن در کشور انتخاب شد. باندری ۳۲۷ رأی و کاندید مخالف وی که رئیس حزب حزب کانگرس است ۲۱۴ رأی بدست آورد.

موصوف پس از انتخابش گفت که گام نخستین در راه تطبیق قانون اساسی جدید بدان معنی است که قانون اساسی جدید مشخص میسازد تا حد اقل یک سوم اعضای پارلمان زنان باشند و

اینکه زنان در همه بخشهای حکومت شرکت داشته باشند. با این کارکرد ها نیپال همان پروسه یی را شتاب میبخشد که میخواهد جامعه عنعنوی تعیین کننده بوسیله مردان را که بر مبنای آن زنان مصروف کار در خانه و یا حد اکثر در عرصه کشاورزی باشند به جامعه دارای امکانات حقوق برابر برای زنان رشد بخشد.

نخست وزیر کمونیست

پارلمان کشور کوهپایه های همالیا حتی بتاريخ ۱۱ اکتوبر رئیس ۶۴ ساله "حزب کمونیست نیپال- اتحاد مارکسیست- لنینیستها" آقای خدجا پرساد شرما هولی را بحیث نخست وزیر برگزیده بود. در سال ۱۹۹۱ در نتیجه وحدت دو حزب کمونیستی، حزب کمونیست نیپال- اتحاد مارکسیست- لنینیستها بمیان آمد و درین کشوری که نیمه مساحت آلمان را دارا است (با داشتن تعداد قلیل جمعیت) برای سومین بار مقام نخست وزیری را از آن خود ساخت. انتخابات در تفاهم معقول با سائر احزاب عضو پارلمان بخصوص با حزب کانگرس که دیدگاه سیاسی سوسیال دموکراسی دارد و همچنان با "حزب متحد کمونیستی نیپال- ماهوئیستها" صورت پذیرفت.

در برابر حکومت جدیداً تشکیل شده مشکلات زیادی قرار دارد. حد اکثر قربانیان زلزله که در نتیجه زلزله شدید ماه می ۲۰۱۵ حدود ۹/۰۰۰ کشته را بجا گذاشت هنوز هم در حالت رقتباری بسر میبرند و در انتظار کمک های موعود این فاجعه هستند.

تحریم اقتصادی از جانب هند روند دیگری است که بسوی فاجعه دیگر انسانی رشد میکند. هند صدور مواد سوخت فوسیل را به نیپال تقریباً ممنوع قرار داده است. این امر باعث قلت شدید مواد سوخت فوسیل در تانک های تیل نیپال گردیده و پرابلم های بزرگ را در رابطه با تسخین مکاتب، شفاخانه ها و مصرف کننده های منازل رهایشی سبب شده است. نهاد های گمرکی هند در تعاملات صادراتی شان به کشوری که وابسته به این کالاها است سهل انگاری میکنند. در نیپال این گام در جایگاه گوشمالی غیر عادلانه و غیر انسانی حکومت هند که متمایل به راست است در برابر یک کشور کوچک همسایه ارزیابی میشود تا تغییرات سیاسی را اجباراً تعمیل نماید.

رئیس حکومت هند نارندرا موودی بلادرنگ پس از زلزله عازم نیپال گردید تا مناسبات نزدیک را با کشور همسایه شان به نمایش گذارد ولی اکنون دیده میشود که این مناسبات به نقطه اصغری روابط گرائیده است. حکومت هندوی- ملیتگرا در هند نه تنها مناسبات تجاری را ممانعت میکند بلکه از خیزش های اتنیکی در دو ایالت هم مرز با هند نیز پشتیبانی میکند که

تا کنون کشته شدن ۴۵ انسان را گواه است. این وضع زمانی به معضله گرایید که حکومت هندوی-ملیتگرا در دهلی پیرو ز شد زیرا در قانون اساسی جدیدی که اندکی پیش نافذ گردید نیپال بحیث "دولت جهانی" تعریف شده و مذهب هندو دیگر به صفت مذهب دولت صراحت ندارد. علاوه برین حکومت هند در نیپال نفوذ بیشتری برای گروههای اتباع دارای ریشه هندی تقاضا دارد.

نیپال در قید میان دو قدرت بزرگ یعنی چین و هند قرار گرفته است. از دیدگاه تاریخی میان هند و نیپال مناسبات نزدیک اقتصادی، نظامی و سیاسی وجود دارد. این "مناسباتِ بخصوص" از سال ۱۹۵۰ بدینسو بوسیله "قرارداد صلح و دوستی" تسجیل شده است. ولی این امر برای هند مانعی نبود تا این همسایه کوچکش را چندین مرتبه آماج تحریم اقتصادی (طور مثال در سالهای ۱۹۶۹ و یا ۱۹۸۹) قرار دهد.

حتی همسایه بزرگ شمالی نیز از مدت زمان مدیدی بدینسو در جستجوی اعمال نفوذ بالای نیپال میباشد. بدین منظور چین در سال ۲۰۰۸ آغاز به اعمار خط آهن الی سرحد نیپال به طول مجموعی ۷۷۰ کیلو متر کرد تا چین را با خط آهن نیپال وصل نماید. چین میخواهد از طریق "دهلیز نیپال" راهی بسوی بازار پر ارزش هند داشته باشد.

گسترش روابط با بیجینگ

از دیدگاه عنعنوی سیاست نیپال بوسیله تلاشهایی مشخص میگردد تا رقابت نفوذ چین و هند را در توازن نگهدارد. زیر فشار تحریم و همچنان بخاطر کاهش وابستگی از هند حکومت جدید راهکار هایش را متوجه گسترش مناسبات این کشور با چین ساخته است. همین هفته تفاهمنامه یی در بیجینگ به امضا رسید که بر مبنای آن نیپال پس ازین تولیدات نفتی را از چین بدست میآورد. تجارت با چین امکان آنرا فراهم می سازد تا کسر بیلانس تجارت کاهش یابد. اردوی نیپال کمکهای نظامی را عمدتاً از بیجینگ بدست خواهد آورد.

خطاب به دهلی وزارت خارجه نیپال اعلام داشت که "هند باید بداند که قدرت جهانی بودن تنها به معنی آن نیست که فقط اردوی بزرگ، سلاح اتمی و یا جمعیت بزرگی را داشت بلکه به معنی احساس مسوولیت نیز میباشد. هند اعتماد مردم نیپال ... و تعهدش را به حیث نیروی محرکه منطقوی از دست داده است. امتناع از تحریم میتواند نخستین گام کوچک در راه زدودن این نقایص باشد".

